Iwona Liżewska

TWÓJ DOM – DIALOG Z TRADYCJĄ

W ramach konkursu architektonicznego „Twój dom – dialog z tradycją" 2 października 2020 roku odbyło się webinarium, czyli internetowe seminarium realizowane w sposób umożliwiający komunikację pomiędzy prowadzącymi spotkanie a uczestnikami, pod hasłem: „Architektura regionalna: przeszłość – współczesność – przyszłość?". Organizatorami webinarium byli Narodowy Instytut Dziedzictwa oraz Samorząd Województwa Warmińskiego.

1. Zaproszenie na webinar. Fot. na zaproszeniu Iwona Liżewska, projekt zaproszenia Aplan-Media.

Organizatorzy chcieli rozmawiać na temat możliwości kształtowania architektury wsi inspirowanej lokalną tradycją i krajobrazem. Było to związane z konkursem architektonicznym „Twój dom – dialog z tradycją". Po raz pierwszy zorganizowano go na Warmii i Mazurach w 2010 roku. Nagrodzono wówczas

28 projektów (spośród ponad 180, które zgłoszono) i wydano katalog. Kilkanaście, a może nawet kilkadziesiąt domów z katalogu już wybudowano, powstają też budynki projektowane w duchu idei budownictwa regionalnego. Czym jednak ta idea tak naprawdę jest? Czy polska wieś zachowała swoją architektoniczną tożsamość? Jak budować zgodnie z tradycją i krajobrazem? Co powinno być punktem odniesienia dla projektantów? Jaki punkt odniesienia przyjąć, jakie źródła inspiracji wskazywać? W jakich elementach krajobrazu i architektury szukać swoistego *genius loci* danego obszaru? Jakie koncepcje i pomysły funkcjonują w Polsce w związku z ideą budownictwa regionalnego? Czym były, a czym są dzisiaj wzorniki architektoniczne? Te i inne pytania nadal nurtują pewne środowiska, a są bardzo aktualne w obliczu procesów prowadzących do degradacji historycznych krajobrazów Polski.

Odpowiedź na nie nie jest prosta. Stąd pomysł, aby dać sobie możliwość namysłu i udzielania odpowiedzi, zarówno w formie teoretycznych rozważań, jak i praktycznych działań. Dlatego w czerwcu tego roku w Olsztynie miała się odbyć konferencja poświęcona tej problematyce, w roku następnym zaś mają zostać ogłoszone konkursy w trzech regionach: na Warmii i Mazurach (II edycja) oraz na Śląsku i Podlasiu. Z uwagi na sytuację epidemiologiczną zrezygnowano z konferencji w 2020 roku (jest planowana na 2021 rok), a jej zapowiedzią jest wspomniane już webinarium. Do udziału w studiu zaproszono siedmioro panelistów, a do udziału w spotkaniu architektów, urbanistów, architektów krajobrazu, konserwatorów, wykładowców, studentów, samorządowców, inwestorów, regionalistów.

2. Paneliści, od lewej: Piotr Olszak, Beata Szady, Włodzimierz Witkowski, Iwona Solisz, Magdalena Górnik, Iwona Liżewska, Mateusz Górnik. Fot. Marta Liszewska.

W gronie panelistów znaleźli się:

Magdalena Górnik, **Mateusz Górnik** – architekci, właściciele pracowni architektonicznej Gornik Architects (Sosnowiec i Warszawa), zdobywcy II nagrody w konkursie „Twój dom – dialog z tradycją" zorganizowanym w 2010 roku w organizowanym wówczas przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Iwona Liżewska – historyk sztuki, pracownik Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Olsztynie, jedna z pomysłodawczyń i realizatorek konkursu „Twój dom – dialog z tradycją".

Piotr Olszak – architekt, prowadzi pracownię architektoniczną na Warmii i Mazurach, zajmuje się projektowaniem budynków drewnianych, w tradycyjnych technologiach i konstrukcjach.

Iwona Solisz – zabytkoznawca, Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków (2008–2017), ekspert w zakresie krajobrazu kulturowego wsi, zaangażowana w projekt wartościowania zasobów wsi opolskiej.

Beata Szady – dziennikarka i wykładowczyni akademicka; autorka książek, między innymi „Wieczny początek. Warmia i Mazury", wydanej w 2020 roku.

Włodzimierz Witkowski – architekt, adiunkt w Instytucie Architektury i Urbanistyki Politechniki Łódzkiej, uczy studentów architektury między innymi zagadnień związanych z projektowaniem na obszarach wiejskich. Także pracownik Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Łodzi.

Organizatorami spotkania byli: Narodowy Instytut Dziedzictwa i Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Webinarium jest nadal dostępne w internecie:
https://www.facebook.com/watch/live/?v=478064093154916&ref=watch_permalink

https://www.youtube.com/watch?v=Ac924ITBTCc

Iwona Liżewska